

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

PLAN FINANSOWY
ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
NA ROK 2014

Warszawa, 2013 r.

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	3
2. PRZEWIDYWANE WYKONANIE PLANU ZA 2013 ROK	6
2.1. Przychody.....	6
2.2. Koszty działalności bieżącej.....	6
2.3. Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.....	6
2.4. Zobowiązania i środki finansowe	7
3. PLAN FINANSOWY ZUS NA ROK 2014	7
3.1. Założenia.....	7
3.2. Przychody.....	8
3.2.1. Odpis z FUS	9
3.2.2. Odpis z FEP	9
3.2.3. Przychody z zadań zleconych.....	9
3.2.4. Inne przychody własne Zakładu	10
3.3. Koszty działalności bieżącej.....	10
3.3.1. Wynagrodzenia	11
3.3.2. Usługi obce.....	13
3.3.3. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia.....	15
3.3.4. Amortyzacja.....	16
3.3.5. Materiały i energia.....	16
3.3.6. Podatki i opłaty.....	17
3.3.7. Pozostałe koszty rodzajowe	17
3.3.8. Koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne	17
3.4. Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.....	18
ZAŁĄCZNIK NR 1. PLAN FINANSOWY ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH NA ROK 2014	19

1. Wprowadzenie

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) jest państwową jednostką organizacyjną, posiadającą osobowość prawną, wykonującą zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych na podstawie:

- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz.1585 z późniejszymi zmianami) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy,
- statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nadanego rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2011r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 18, poz.93),
- regulaminu organizacyjnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Nadzór nad działalnością Zakładu Ubezpieczeń Społecznych sprawuje Minister Pracy i Polityki Społecznej. Zakład posiada własne organy zarządzające i nadzorujące. Organami Zakładu są:

- Prezes,
- Zarząd, któremu przewodniczy Prezes ZUS,
- Rada Nadzorcza.

Strukturę organizacyjną ZUS tworzą: Centrala oraz terenowe jednostki organizacyjne, tj. oddziały, a także podległe im inspektoraty i biura terenowe.

Zadania terenowych jednostek organizacyjnych ZUS związane są przede wszystkim z bezpośrednią obsługą klientów w sprawach ubezpieczeń społecznych. W niektórych oddziałach Zakładu, wyznaczonych odrębnymi decyzjami Prezesa, wykonywane są zadania wynikające z regionalizacji lub centralizacji wybranych zadań w zakresie:

- realizacji umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych przez wydziały realizacji umów międzynarodowych,
- obsługi poligraficznej Zakładu przez wydziały produkcji poligraficznej,
- szkolenia, doszkalanania i doskonalenia zawodowego pracowników oraz płatników składek w Centrach Szkolenia (CSZ),
- obsługi informatyczno – technicznej przez Centra Serwisu Informatycznego (CSI) oraz świadczenia usług wsparcia i nadzoru przez Centra Wsparcia Informatyki (CWI),
- udzielania informacji telefonicznej klientom ZUS (płatnikom składek, ubezpieczonym, świadczeniobiorcom i lekarzom) przez ogólnopolskie Centra Obsługi Telefonicznej (call – center),
- obsługi korespondencji w zakresie świadczeń emerytalno – rentowych przez ogólnopolskie Centrum Obsługi Korespondencji w sprawach Emerytalno – Rentowych (CER),

- prowadzenia postępowań i obsługi świadczeń w drodze wyjątku przez Centrum Obsługi Świadczeń Wyjątkowych (CSW),
- rozpatrywania wniosków i udzielania pisemnych interpretacji (o których mowa w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej) przez Centrum Wydawania pisemnych interpretacji (CWPI),
- obsługi wniosków komorników sądowych o udostępnienie danych ze zbiorów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i prowadzenie korespondencji z komornikami przez Centra Obsługi Wniosków Komorniczych (CWK),

Podstawowym celem działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest wykonywanie zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jednakże zakres zadań realizowanych przez ZUS, wynikający z odpowiednich aktów prawnych, dalece wykracza poza obszar, który został określony ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepisy dotyczące zadań i trybu pracy ZUS znajdują się również w licznych ustawach określających organizację i zadania innych instytucji obsługiwanych przez ZUS.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach realizowanych zadań aktualnie świadczy usługi dla:

- blisko **14,5 mln ubezpieczonych**, w tym:
  - prowadzi konta będące ewidencją indywidualnej historii ubezpieczenia każdej osoby,
  - odprowadza część składki emerytalnej do Otwartych Funduszy Emerytalnych, indywidualne dla członków OFE,
  - prowadzi subkonta ubezpieczonych będących członkami OFE,
  - pobiera, rozlicza i przekazuje do Narodowego Funduszu Zdrowia składki na ubezpieczenie zdrowotne,
  - orzeka o niezdolności do pracy głównie dla celów rentowych,
  - kontroluje prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do pracy,
  - kieruje na rehabilitację leczniczą w ramach prowadzonej prewencji rentowej,
- ponad **1,7 mln płatników składek**, w tym:
  - prowadzi comiesięczne rozliczenia składek na fundusze wyodrębnione z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. emerytalny, rentowy, wypadkowy oraz chorobowy,
  - zbiera składki na Fundusz Emerytur Pomostowych,
  - wymierza i pobiera składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- **świadczeniobiorców**, dla których:

- ustala uprawnienia, oblicza wysokość, dokonuje przeliczeń i wypłat emerytur i rent dla blisko **7,5 mln osób**,
- ustala uprawnienia i realizuje wypłaty świadczeń krótkoterminowych tj. zasiłków i świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, wypadkowego i rentowego – miesięcznie ok. 350 tys. wypłat,
- przyznaje i wypłaca ze środków budżetu państwa, nałożone na Zakład do realizacji przepisami rangi ustawowej, różne świadczenia pozaubezpieczeniowe:
  - renty inwalidów wojennych, wojskowych i kombatanatów dla ok. 76 tys. osób oraz różnego rodzaju dodatki dla tych osób np. kombatanckie, kompensacyjne, ryczałty energetyczne itd.,
  - renty socjalne dla blisko 250 tys. osób,
  - w ramach ochrony socjalnej wypłaca zasiłki i świadczenia przedemerytalne dla ponad 150 tys. osób,
- ustala i odprowadza podatek dochodowy od wypłacanych świadczeń (rozliczając podatek dla ponad 8 mln osób rocznie);
- ponadto:
  - pełni funkcję instytucji właściwej i łącznikowej w zakresie międzynarodowej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego współpracując z wieloma instytucjami łącznikowymi z innych krajów,
  - jest dysponentem Funduszu Rezerwy Demograficznej.

Powyższy katalog nie wyczerpuje całego obszaru działania Zakładu, ale pokazuje skalę obciążenia i zróżnicowania zadań, które są dodatkowo zmienne w czasie.

Środki na pokrycie kosztów realizacji zadań statutowych Zakładu ustalane są dwójako: jako wysokość odpisu (z FUS i FEP) lub w wysokości przychodów z tytułu zadań zleconych do realizacji Zakładowi (wskaźnikowo).

Z przychodów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pokrywane są w szczególności:

- koszty działalności bieżącej,
- wydatki na inwestycje,
- wydatki na działalność szkoleniową i popularyzatorską w zakresie ubezpieczeń społecznych,
- koszty obsługi świadczeń finansowanych z FUS, a realizowanych przez KRUS,
- koszty wypłaty świadczeń.

Zadania zlecane Zakładowi do realizacji są nie tylko liczne, ale przy tym zmienne w czasie. Dodatkowo, zazwyczaj krótkie terminy wdrożenia nakładanych ustawami nowych zadań, wymagają

od Zakładu perfekcyjnej organizacji pracy, w tym skutecznego zarządzania realizacją projektów informatycznych.

2. Przewidywane wykonanie planu za 2013 rok

2.1. Przychody

W przewidywanym wykonaniu br. oszacowano, że przychody Zakładu (łącznie z odpisem z FUS na działalność ZUS w kwocie 3.430.000 tys. zł oraz odpisem na FEP w kwocie 2.266 tys. zł, tj. w kwotach wynikających z ustawy budżetowej na 2013 rok) wyniosą **4.102.061 tys. zł** i będą wyższe od planu na br. o 22.311 tys. zł, przy czym:

- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS (tj. składek na otwarte fundusze emerytalne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na ubezpieczenie zdrowotne) szacuje się na kwotę **247.463 tys. zł**, tj. niższą od planu o 10.979 tys. zł,
- przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty (tj. rent socjalnych, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, świadczeń na rzecz kombatan-tów, świadczeń zbiegowych KRUS realizowanych przez ZUS, rent zagranicznych i Fundu-szu Alimentacyjnego w likwidacji) przewiduje się na łączną kwotę **246.796 tys. zł**, tj. wyższą od planu o 21.821 tys. zł,
- przychody finansowe przewiduje się na kwotę **47.213 tys. zł**, tj. w wysokości zatwierdzone-go planu finansowego w tym zakresie,
- pozostałe przychody (głównie uzyskiwane z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych oraz pozostałych przychodów operacyjnych, w tym za terminowe wpłacanie podatku dochodo-wego od osób fizycznych) przewiduje się w kwocie **128.323 tys. zł**, tj. wyższej od planowa-nej o 11.869 tys. zł.

2.2. Koszty działalności bieżącej

Oszacowano, że w przewidywanym wykonaniu 2013 r. koszty działalności bieżącej Zakładu (z amortyzacją według stawek) wyniosą **4.190.406 tys. zł**, a bez amortyzacji (naliczanej wg stawek) – 3.801.406 tys. zł, tj. będą niższe od planu o 76.752 tys. zł.

2.3. Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

W pw. 2013 roku nakłady inwestycyjne zostały określone na kwotę **465.579 tys. zł**, tj. niższą od planu o 10.892 tys. zł.

2.4. Zobowiązania i środki finansowe

Według oszacowanego przez Zakład pw. na rok 2013 całkowite zobowiązania na koniec roku ukształtują się na poziomie 586.164 tys. zł (z uwzględnieniem 70.000 tys. zł odsetek do OFE dotyczących zaległości z lat ubiegłych, które Zakład zamierza zapłacić z własnych środków w latach kolejnych). Środki finansowe jakimi będzie dysponował Zakład na koniec 2013 roku według przewidywanego wykonania ukształtują się na poziomie 362.712 tys. zł.

3. Plan finansowy ZUS na rok 2014

3.1. Założenia

Plan finansowy Zakładu, zgodnie z zaleceniem Najwyższej Izby Kontroli, jest zaprezentowany Radzie Nadzorczej w układzie zgodnym z przedstawianym dotychczas w ustawie budżetowej. W stosunku do planu finansowego zaprezentowanego w projekcie ustawy budżetowej na 2014 rok zawiera dodatkowo, wzorem lat ubiegłych, informację o przewidywanym wykonaniu planu w roku 2013.

Plan finansowy Zakładu na 2014 r. został opracowany z uwzględnieniem następujących założeń:

- aktualnego stanu prawnego i organizacyjnego Zakładu,
- średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem (102,4%),
- realnego średniorocznego wskaźnika przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (101,1%),
- wskaźnika spadku zatrudnienia w gospodarce narodowej (99,9%),
- planowanej liczby świadczeniobiorców obsługiwanych przez jednostki ZUS,
- wielkości przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek na OFE określonej przez Ministerstwo Finansów w wyniku prac nad reformą systemu emerytalnego,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% podstawy jej wymiaru,
- wielkości odpisów z FUS i FEP na działalność Zakładu na poziomie roku 2013,
- wielkości kosztów nie przekraczających wielkości kosztów wynikających z planu finansowego ZUS na 2013 r.,

- środków w kwocie 70.000 tys. zł na sfinansowanie w 2014 r. odsetek do OFE (dotyczących zaległości z lat ubiegłych).

W planie finansowym na 2014 rok uwzględniono również środki z przeznaczeniem na kontynuację realizowanych z udziałem środków europejskich projektów:

- „Poprawa jakości usług świadczonych przez ZUS na rzecz przedsiębiorców” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
- „Platforma usług elektronicznych dla klientów ZUS (PUE)” w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Ponadto, w planie finansowym Zakładu uwzględniono także oszacowane na podstawie p.w. 2013 r.:

- środki finansowe na 01.01.2014 r. w kwocie 362.712 tys. zł,
- zapasy oraz należności na 01.01.2014 r. w łącznej kwocie 74.763 tys. zł,
- zobowiązania na 01.01.2014 r. w kwocie 586.164 tys. zł, z czego zobowiązania wobec OFE (dotyczące zaległości z lat poprzednich) – 70.000 tys. zł.

Opracowanie planu finansowego ZUS na rok 2014 przy uwzględnieniu powyższych założeń powoduje, iż planowane przez Zakład na 31.12.2014 rok:

- środki finansowe ukształtują się na poziomie 2.812 tys. zł,
- zapasy oraz należności ukształtują się na poziomie 74.763 tys. zł,
- zobowiązania ukształtują się na poziomie 551.164 tys. zł, z czego zobowiązania wobec OFE (dotyczące zaległości z lat poprzednich), ukształtują się na poziomie 35.000 tys. zł.

3.2. Przychody

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w 2014 roku będzie uzyskiwał swoje przychody z czterech podstawowych źródeł:

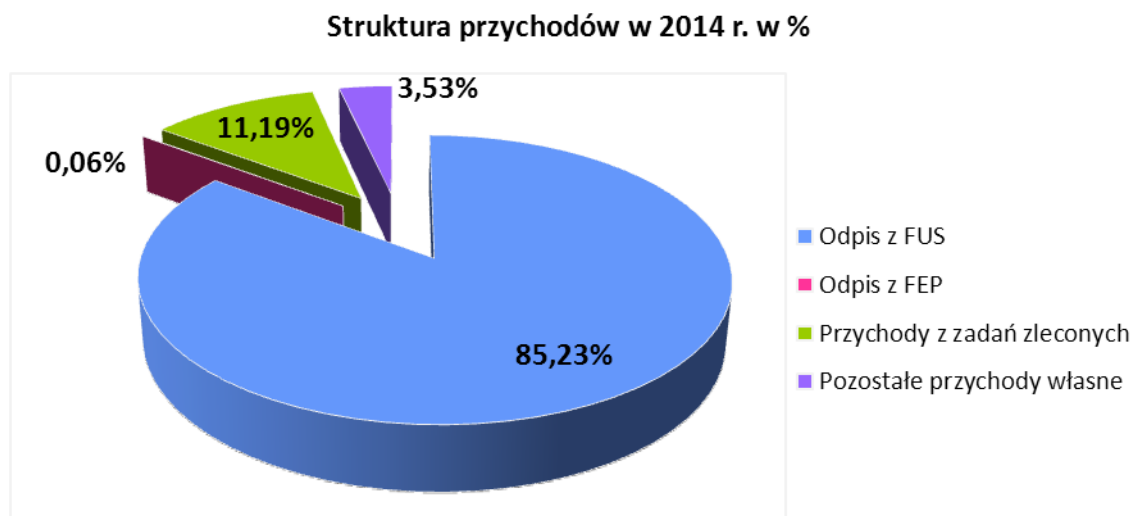
- 1) odpisu z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- 2) odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych,
- 3) przychodów z zadań zleconych Zakładowi do realizacji, głównie z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS (tj. na OFE, FP, FGŚP, ubezpieczenie zdrowotne) oraz z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty (tj. rent socjalnych, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, świadczeń na rzecz kombatantów, świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS oraz innych świadczeń),

- 4) innych przychodów własnych, uzyskiwanych m.in. z tytułu: zwrotu kosztów egzekucyjnych, za terminowe wpłacanie podatku dochodowego od osób fizycznych, ze sprzedaży pozostałych produktów i usług (np. wydawnictw własnych i druków, wynajmu sal i bazy noclegowej w Centrach Szkoleń), a także z tytułu oprocentowania środków na rachunkach bankowych.

Łączne przychody Zakładu na 2014 r. zostały określone na kwotę **4.024.356 tys. zł**, a ich struktura przedstawia poniższy diagram:

Diagram nr 1.

3.2.1. Odpis z FUS

Odpis z FUS jest dominującym źródłem przychodów Zakładu, jego wysokość co roku ustalana jest w ustawie budżetowej. Odpis z FUS na 2014 r. został zaplanowany w kwocie **3.430.000 tys. zł**, tj. w kwocie identycznej jak w roku 2013.

Wysokość odpisu z FUS w poszczególnych latach przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Odpis z FUS (mln zł)	3 326,00	3 015,90	3 138,00	3 349,5	3 418,00	3 773,6	3 773,6	3 765,0	3 430,0	3 430,0
% przychodów FUS	2,97	2,54	2,49	2,53	2,38	2,25	2,33	2,13	1,91	1,82

Odpis z FUS na działalność ZUS w 2014 r. w relacji do przychodów FUS zaplanowanych na 2014 r., wyniesie 1,82 i będzie najniższą wartością w historii ostatnich 10 lat.

3.2.2. Odpis z FEP

Wysokość odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych jest ustalana corocznie w ustawie budżetowej. Na 2014 r. wysokość odpisu z FEP została zaplanowana na poziomie identycznym jak w 2013r., tj. w kwocie 2.266 tys. zł., pomimo rosnącego rokrocznie wolumenu świadczeń z FEP obsługiwanych przez Zakład.

3.2.3. Przychody z zadań zleconych

Przychody z tytułu zadań zleconych Zakładowi do realizacji uregulowane są przepisami ustawowymi, ustalającymi wysokość prowizji (opłat) pobieranych przez ZUS. Wysokość tych prowizji waha się od 0,20 % do 1,2 % i często nie pokrywa kosztów ponoszonych przez ZUS na realizację tych zadań.

Przychody z tytułu zadań zleconych zostały oszacowane w planie finansowym na 2014 r. na łączną kwotę **450.175 tys. zł** (o 8,9% niższą od p.w. 2013 r.), z czego na przychody uzyskiwane z tytułu:

- poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS przypada – **194.600 tys. zł** (78,6% pw. 2013 r.) (w tym kwota przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek na OFE – 32.792 tys. zł., tj. o 60 mln. zł. niższej niż w 2013),
- zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty – **255.575 tys. zł** (103,6% pw. 2013 r.).

3.2.4. Inne przychody Zakładu

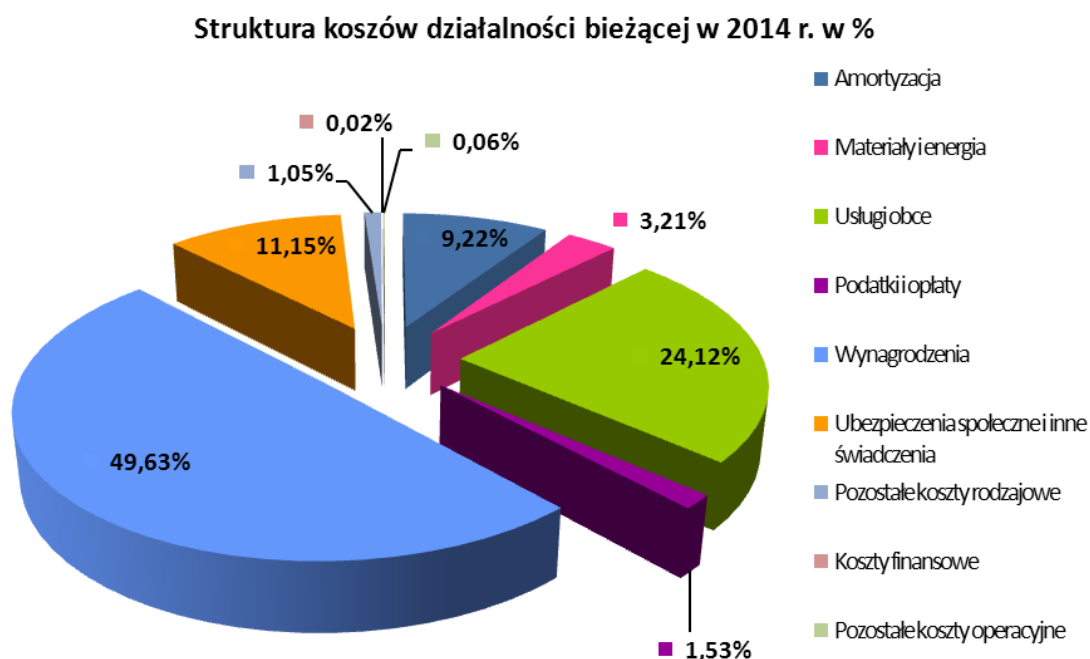
Inne przychody Zakładu na 2014 r. zostały oszacowane na łączną kwotę **141.915 tys. zł** (tj. 19,2% niższą od p.w. 2013 r.), z czego:

- **79.217 tys. zł** stanowią przychody uzyskiwane z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych oraz ze sprzedaży własnych produktów, materiałów i usług (np. wydawnictw własnych i druków, wynajmu sal i bazy noclegowej w Centrach Szkoleń),
- **47.344 tys. zł** stanowią przychody operacyjne uzyskiwane głównie za terminowe wpłacanie podatku dochodowego od osób fizycznych, otrzymane odszkodowania i kary, wpływy z dzierżawy budynków itp.,
- **15.354 tys. zł** stanowią przychody finansowe uzyskiwane m.in. z odsetek wycofanych z OFE oraz odsetek od lokat.

3.3. Koszty działalności bieżącej

Koszty działalności bieżącej Zakładu na 2014 r. zostały oszacowane na łączną kwotę **4.267.092 tys. zł**, a bez amortyzacji naliczanej w koszty wg stawek – **3.878.092 tys. zł**. W stosunku do przewidywanego wykonania kosztów roku bieżącego, koszty planowane na 2014 rok wynoszą 101,8%. Strukturę kosztów działalności bieżącej Zakładu na 2014 r. przedstawia poniższy diagram:

Diagram nr 2.

3.3.1. Wynagrodzenia

Najpoważniejszą pozycję w strukturze kosztów działalności Zakładu stanowią wynagrodzenia – 49,6% tj. **2 117 818 tys. zł**, z czego:

- **2.102.250 tys. zł** przypada na wynagrodzenia osobowe, które w stosunku do ubiegłego roku pozostają na tym samym poziomie,
- **15 568 tys. zł** stanowią pozostałe wynagrodzenia, które w stosunku do ubiegłego roku pozostają na tym samym poziomie, z tego:
  - **13 887 tys. zł** stanowią wynagrodzenia wynikające z umów cywilnoprawnych (*umowy o dzieło i umowy zlecenia*), które dotyczą wynagrodzeń wypłacanych lekarzom i psychologom za przeprowadzane badania i wydawane opinie (do celów rentowych), wynagro-

dzeń dla wykładowców za przeprowadzane szkolenia pracowników Zakładu oraz pozostałych prac, w tym głównie za drobne prace administracyjne zarządzane przez jednostki ZUS we własnym zakresie,

- **1 681 tys. zł** stanowią pozostałe wynagrodzenia obejmujące głównie dodatkowe wynagrodzenia dla radców prawnych z tytułu zastępstwa w postępowaniu sądowym, a także wynagrodzenia wypłacane członkom Rady Nadzorczej za udział w posiedzeniach.

W 2014 r. Zakład stanie przez koniecznością realizacji kolejnych, nowych zadań związanych z projektowanymi przez Radę Ministrów zmianami w systemie emerytalnym. Nowe obowiązki wymagały będą wysoko wykwalifikowanych pracowników, o specjalistycznych rynkowych kompetencjach zawodowych. Rozbudowane będą musiały zostać kompetencje związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym związanym z transferami kapitałowymi oraz ryzykiem rynkowym. Istotnemu wzmocnieniu będą musiały ulec mechanizmy kontrolne w zakresie związanym z przejmowanymi zadaniami. Oznacza to nie tylko konieczność poniesienia nakładów na pracowników posiadających odpowiednie kompetencje, ale i wydatków na modernizację oprogramowania oraz zakup nowych specjalistycznych narzędzi.

W perspektywie przejmowania dodatkowych zadań wynikających ze zmian systemowych m.in. w zakresie obsługi operacji związanych z realizacją prawa wyboru ubezpieczonych pomiędzy ZUS a OFE, obsługi ewidencji na subkontach, realizacji operacji związanych z naliczaniem i wypłatą świadczeń emerytalnych z części kapitałowej, zarządzaniem zwiększonymi transferami pochodzącymi z tzw. „suwaka” w tym zwiększoną ilością transakcji dokonywanych na rynku kapitałowym, obecnie posiadane zasoby instytucji (przede wszystkim kadrowe) mogą okazać się niewystarczające i wymagać istotnego wzmocnienia w bardzo krótkim czasie. Aktualnie Zakład nie posiada wystarczającej liczby pracowników o kompetencjach umożliwiających ich przesunięcie do wsparcia obsługi nowych zadań wynikających z planowanych zmian w systemie emerytalnym. Same zmiany w systemie emerytalnym także nie spowodują uwolnienia zasobów kadrowych w Zakładzie. Instytucja w dalszym ciągu będzie realizowała obsługę transferów środków ubezpieczonych pomiędzy OFE a ZUS. Będzie również prowadziła obsługę kont płatników i ubezpieczonych oraz subkont. Będzie również zarządzała instrumentami finansowymi.

Zatrudnienie w Zakładzie od kilku lat spada, zaś zakres realizowanych przez Zakład zadań ulega zwiększeniu. Wśród nałożonych na ZUS w ostatnich latach obowiązków wymienić

można chociażby realizację ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r., poz. 1551), zwanej ustawą abolicyjną. Od maja 2011 r. Zakład wydzielił oraz prowadzi na bieżąco obsługę indywidualnego subkonta ubezpieczonego, w myśl przepisów ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398). Ponadto, od 1 września 2013 r. Zakład jest zobowiązany do realizacji nowych zadań związanych z wejściem w życie przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 983), zgodnie z którymi zobowiązany jest do pełnienia funkcji płatnika składek w stosunku do osób, które zostaną objęte ubezpieczeniami z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem do ukończenia 5 roku życia.

Wymienione zadania nie są wszystkimi, jakie zostały nałożone na Zakład w ostatnim czasie. W praktyce oznacza to już brak możliwości dokonywania dalszych wewnętrznych realokacji pracowników do obsługi kolejnych nowych zadań. Zakład nie jest w stanie samodzielnie unieść kosztu obsługi nowych zadań poprzez wydzielenie środków na dodatkowe etaty, przy jednoczesnym zamrożonym funduszu wynagrodzeń. Jednocześnie należy podkreślić, że nowe zadania, jakie stoją przed Zakładem w związku z planowanymi zmianami w systemie emerytalnym będą wymagały zatrudnienia pracowników o kompetencjach równych kompetencjom pracowników PTE, których wynagrodzenie rynkowe znacznie odbiega od obecnych możliwości finansowych ZUS.

3.3.2. Usługi obce

Drugą co do wielkości pozycję w kosztach działalności bieżącej Zakładu stanowią koszty usług obcych, które zostały oszacowane na 2014 r. na kwotę **1.029.243 tys. zł** i w strukturze kosztów bieżących ogółem stanowią 24,1%. Główne pozycje w kosztach usług obcych stanowią:

- 1) **usługi pocztowe i bankowe** oszacowane na kwotę **331.000 tys. zł** (tj. wzrost o 5,4% do p.w. 2013r.), z czego:
  - **221.946 tys. zł** dotyczy wydatków ponoszonych na opłaty związane z przekazywaniem świadczeń, (spadek o 2,3% do p.w. 2013 r.),
  - **109.054 tys. zł** dotyczy wydatków ponoszonych głównie na opłaty za korespondencję, (spadek o 3,6% do p.w. 2013 r.).
- 2) **usługi związane z przetwarzaniem danych** oszacowane na kwotę **391.040 tys. zł** (wzrost do p.w. 2013r. o 2,2%), z czego:

- **284.915 tys. zł** dotyczy kosztów usług informatycznych, w szczególności:
    - *usług wsparcia eksploatacji i utrzymania KSI oraz usług związanych z realizacją zakupów IT* – **181.424 tys. zł**,
    - *usług ZETO związanych m.in. z modyfikacją, eksploatacją i konserwacją systemów emerytalno-rentowych* – **18.728 tys. zł**,
    - *usług świadczonych przez pozostałe podmioty (głównie opieki serwisowej eksploatowanego oprogramowania komputerowego)* – **84.763 tys. zł**,
  - **106.125 tys. zł** dotyczy kosztów usług ZETO dla oddziałów ZUS, związanych głównie z bieżącą eksploatacją systemów emerytalno-rentowych,
- 3) **usługi remontowe** oszacowane na kwotę **91.764 tys. zł** (wzrost do p.w. 2013 r. o 49,3%), obejmują usługi remontowe pomieszczeń i budynków w zakresie napraw bieżących i konserwacji oraz remontów okresowych, jak również usługi remontowo-konserwacyjne urzędzeń obejmujące głównie koszty napraw i konserwacji sprzętu komputerowego oraz urzędzeń poligraficznych, pojazdów samochodowych i pozostałych urzędzeń,
- 4) **usługi telekomunikacyjne** oszacowane na łączną kwotę **41.806 tys. zł** (wzrost do p.w. 2013 r. o 1,0%), z czego:
- **29.800 tys. zł** stanowią opłaty za dzierżawę łączy teletransmisyjnych,
  - **10.010 tys. zł** stanowią koszty usług telefonii stacjonarnej,
  - **1.996 tys. zł** stanowią koszty usług telefonii komórkowej;
- 5) **pozostałe usługi** oszacowano na kwotę **173.633 tys. zł** (wzrost do p.w. 2013 r. o 3,9%), z czego:
- **koszty najmu** oraz utrzymania budynków i pomieszczeń, które obejmują najem i dzierżawę pomieszczeń, usługi związane z zapewnieniem właściwego utrzymania czystości w budynkach i pomieszczeniach oraz dozór i ochronę mienia - określone zostały na łączną kwotę **74.518 tys. zł**, co oznacza wzrost do p.w. 2013 r. o 3,7%. Na ogólną kwotę wydatków dotyczących kosztów najmu i utrzymania budynków składają się:
    - *najem budynków, pomieszczeń i gruntów* – **11.010 tys. zł**,

- *usługi związane z zapewnieniem właściwego utrzymania obiektów (usługi czystościowe, kominiarskie, wywóz śmieci itd.)* - **31.304 tys. zł**
- *dozór i ochrona mienia* - **29.611 tys. zł**
- *pozostałe związane z wykonywaniem działalności statutowej, jak: najem – dzierżawa sprzętu i urządzeń (np. kopiarek, drukarek), sal i ośrodków szkoleniowych* - **2.593 tys. zł**
- **koszty badań osób ubiegających się o świadczenia rentowe**, które zaplanowano na kwotę **4 230 tys. zł**, (wzrost do p.w. 2013 r. o 2,4%),
- **koszty innych usług obcych**, które oszacowano na łączną kwotę **94.700 tys. zł** (wzrost do p.w. 2013 r. o 4,1 %) z czego,
  - **53.700 tys. zł** stanowią koszty obsługi świadczeń zbiegowych realizowanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
  - **41.000 tys. zł** stanowią koszty innych usług obejmujące głównie: usługi aktuarialne i audytorskie, usługi consultingowe, badania i ekspertyzy, usługi w ramach projektów finansowanych ze środków unijnych, usługi szkoleniowe oraz inne usługi niezbędne dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania instytucji (usługi transportowe, poligraficzne, pralnicze, introligatorskie, dezynfekcji i deratyzacji, kontroli stanu technicznego obiektów i urządzeń, przeglądów samochodowych, tłumaczeń, archiwizowania itp.)
- **koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych (do 3.500 zł) nie stanowiących środków trwałych oraz opłat licencyjnych** – oszacowano łącznie na kwotę **185 tys. zł**.

3.3.3. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

Koszty w pozycji ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia oszacowano na łączną kwotę **475.823 tys. zł**, w tym:

- 1) **pochodne od wynagrodzeń** w łącznej kwocie **404.105 tys. zł**, naliczone proporcjonalnie do wynagrodzeń, tj. składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie – 353.515 tys. zł i składki na Fundusz Pracy w kwocie - 50. 590 tys. zł,

2) **odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych**, które zostały naliczone stosownie do obowiązujących przepisów, na łączną kwotę **53 918 tys. zł**,

3) **inne** na łączną kwotę **17.800 tys. zł**, z czego:

- świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów bhp lub ekwiwalenty za te świadczenia, oszacowane na łączną kwotę 4.500 tys. zł,
- koszty szkoleń pracowników Zakładu oszacowane na kwotę 11.000 tys. zł,
- zakup usług zdrowotnych zaplanowane na kwotę 2.300 tys. zł, obejmujące głównie koszty okresowych profilaktycznych badań pracowniczych.

3.3.4. Amortyzacja

Koszty **amortyzacji** zostały oszacowane na łączną kwotę **393.280 tys. zł**, z czego:

- **389.000 tys. zł** stanowią **odpisy amortyzacyjne** od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych naliczane wg stawek,
- **4.280 tys. zł** stanowią **koszty zakupu wyposażenia** o niskiej wartości (głównie związanego z wyposażaniem stanowisk pracy).

3.3.5. Materiały i energia

Koszty zakupu **materiałów i energii** zostały oszacowane na łączną kwotę **137.118 tys. zł** (wzrost do p.w. 2013 r. o 5,4%), z czego:

1) **zużycie materiałów** na 2014 r. zostało zaplanowane na kwotę **61.018 tys. zł**, tj. o 5,9 % wyższe od p.w. 2013 r.

Z ogólnej kwoty środków zaplanowanej na zakupy materiałów :

- **22.850 tys. zł** dotyczy planowanych zakupów materiałowych w ramach centralnego zaopatrzenia, które obejmują zakup papieru: kserograficznego, na cele produkcji poligraficznej, zakup druków ZUS-ZLA, kopert do przesyłania korespondencji, zakup materiałów eksploatacyjnych do drukarek i faksów, a także zakup opon do samochodów służbowych, zakup pojemników tekturowych do archiwowania dokumentów, pojemników i teczek bezkwasowych,
- **38.168 tys. zł** dotyczy zakupów materiałowych realizowanych przez jednostki ZUS, które obejmują zakup materiałów biurowych, gospodarczych, technicznych

oraz związanych z realizacją przepisów bhp i p.poż., a także zakup materiałów i części zamiennych do urządzeń IT (w zakresie zadań realizowanych przez Centra Serwisu Informatycznego), zakup paliwa do samochodów służbowych oraz wydawnictw.

- 2) **zużycie energii** oszacowano na łączną kwotę **76.100 tys. zł** (wzrost do p.w. 2013 r. o 4,9%).

W projekcie planu finansowego na 2013 uwzględniono wzrost cen energii elektrycznej, ciepłej, wody oraz gazu.

3.3.6. Podatki i opłaty

Kolejną pozycję w strukturze kosztów bieżących stanowią **podatki i opłaty**, które oszacowano na 2014 r. na łączną kwotę **65.271 tys. zł** (wzrost o 7,1% w stosunku do p.w. 2013 r.), w tym na:

- 1) podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego - 10.726 tys. zł,
- 2) opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów - 1.501 tys. zł,
- 3) opłaty urzędowe - 29.544 tys. zł,
- 4) wpłaty na PFRON - 23.500 tys. zł.

3.3.7. Pozostałe koszty rodzajowe

Pozostałe koszty rodzajowe zostały oszacowane na łączną kwotę **45.010 tys. zł**. (wzrost do p.w. 2013 r. o 6,0 %).

Koszty te obejmują:

- **zwrot kosztów przejazdu** osób wzywanych w postępowaniu przed organami rentowymi oraz wzywanych na badania lekarskie w kwocie **20.900 tys. zł**,
- **podróże służbowe krajowe i zagraniczne** w kwocie **18.600 tys. zł** dotyczące głównie przejazdów związanych z kontrolą płatników składek oraz szkoleniem pracowników,
- **pozostałe**, w łącznej kwocie **5.510 tys. zł**, które dotyczą głównie kosztów ubezpieczeń majątkowych, pojazdów samochodowych i osobowych oraz wypłacanych odpraw pośmiertnych po zmarłych pracownikach.

3.3.8. Koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne

Na **koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne** zabezpieczono środki w łącznej kwocie **3.529 tys. zł.**

3.4. Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Na finansowanie działalności Zakładu w zakresie budowy i zakupu środków trwałych w roku 2014 zostały zaplanowane środki w łącznej kwocie **475.444 tys. zł.**, z czego sfinansowane zostaną przede wszystkim zadania związane z rozwojem i rozbudową systemów informatycznych.

Plan finansowy Zakładu na rok 2014 (w układzie tabelarycznym) przedstawia poniższy załącznik:

Załącznik - Plan finansowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2014

Część A – Plan finansowy w układzie memoriałowym

Lp.	Treść	Przewidywane wykonanie w 2013 r.	Plan na 2014 r.
		w tysiącach złotych	
1	2	3	4
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU	x	x
	Środki pieniężne	600 359	260 491
	Inne aktywa finansowe	514 369	102 221
	Należności	61 041	61 041
	Zapasy	13 722	13 722
	Zobowiązania, w tym:	1 176 938	586 164
	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	440 000	70 000
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	4 102 061	4 024 356
1	Odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	3 430 000	3 430 000
2	Odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych	2 266	2 266
3	Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS, z tego:	247 463	194 600
3.1	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne	87 097	32 792
3.2	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	47 961	48 392
3.3	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne	112 405	113 416
4	Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty:	246 796	255 575
4.1	- rent socjalnych	58 445	60 912
4.2	- zasiłków i świadczeń przedemerytalnych	25 118	26 429
4.3	- świadczeń na rzecz kombatanatów	25 096	25 093
4.4	- świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS	15 827	16 071
4.5	- obsługa pozostałych świadczeń	122 310	127 070
5	Przychody finansowe	47 213	15 354
5.1	- odsetki	47 213	15 354
6	Pozostałe przychody	128 323	126 561
III	KOSZTY OGÓŁEM	4 190 406	4 267 092
1	Koszty według rodzaju	4 184 825	4 263 563
1.1	amortyzacja w tym:	392 682	393 280
	- zakup wyposażenia o niskiej wartości	3 682	4 280
1.2	- materiały i energia	130 126	137 118
1.3	- usługi obce	966 835	1 029 243
1.3.1	- remonty	61 476	91 764
1.3.2	- usługi pocztowe i bankowe	314 000	331 000
1.3.3	- usługi telekomunikacyjne	41 383	41 806
1.3.4	- usługi związane z przetwarzaniem danych	382 786	391 040
1.3.5	- pozostałe	167 190	173 633
1.4	- podatki i opłaty, w tym:	60 919	65 271
1.4.1	- podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	8 734	10 726
1.4.2	- opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	1 399	1 501
1.4.3	- opłaty urzędowe	27 286	29 544
1.4.4	- wpłaty na PFRON	23 500	23 500
1.5	- wynagrodzenia	2 117 818	2 117 818
1.5.1	- osobowe	2 102 250	2 102 250
1.5.2	- pozostałe	15 568	15 568
1.6	- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	473 986	475 823
1.6.1	- składki na ubezpieczenie społeczne	353 015	353 515
1.6.2	- składki na Fundusz Pracy	50 590	50 590
1.6.3	- świadczenia socjalne	53 918	53 918
1.6.4	- składki na Fundusz Emerytur Pomostowych	0	0
1.6.5	- inne	16 463	17 800
1.7	- pozostałe	42 459	45 010
2	Koszty finansowe	100	1 000
2.1	- obsługa długu	0	0
2.2	- inne	100	1 000
3	Pozostałe koszty	5 481	2 529
IV	WYNIK ZDARZEŃ NADZWYCZAJNYCH	0	0
	- zyski nadzwyczajne	0	0
	- straty nadzwyczajne	0	0
V	WYNIK BRUTTO (poz. II- III+/-IV)	- 88 345	- 242 736
VI	OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	0	0
VII	WYNIK NETTO (V - VI)	- 88 345	- 242 736
VIII	Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	465 579	475 444

„Plan finansowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2014”

IX	STAN NA KONIEC ROKU		
	Środki pieniężne	260 491	2 812
	Inne aktywa finansowe	102 221	0
	Należności	61 041	61 041
	Zapasy	13 722	13 722
	Zobowiązania, w tym:	586 164	551 164
	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	70 000	35 000

Część B. Dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień	Przewidywane	Plan na 2014 r.
		31.12.2012 r.	wykonanie w 2013r	
w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5
	ZOBOWIĄZANIA	1 176 938	586 164	551 164
1	Inne w tym:	1 176 938	586 164	551 164
1.1	- wymagalne	0	0	0
1.2	- z tytułu odsetek za nie przekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	529 353	70 000	35 000
	LICZBA ZATRUDNIONYCH (w przeliczeniu na pełne etaty)	45 904	46 123	46 123

Część C. Dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień	Plan na dzień	Plan na dzień
		31.12.2012 r.	31.12.2013 r.	31.12.2014r.
w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5
	ZOBOWIĄZANIA według wartości nominalnej	1 176 938	586 164	551 164
1	Papiery wartościowe	0	0	0
2	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte	0	0	0
	- wobec sektora finansów publicznych	0	0	0
	- wobec pozostałych	0	0	0
3	Depozyty	0	0	0
4	Inne w tym:	1 176 938	586 164	551 164
4.1	zobowiązania wymagalne	0		
4.2	z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	529 353	70 000	35 000